

Kaip Padaryta Atentatas Prieš Pulkininką Rusteiką

Del pasikėsimo nužudyti policijos direktorių, Lietuvos vyriausybės laikraštis stačiai kaltina buvusį diktatorėlį Voldemarą

Konfidencialus pasikalbėjimas viešbuty

Valdžios oficiozas "Lietuvos Aidas" rugp. 20 d. numery taip įvykį aprašo:

"Vakar 16 val. 30 min. kriminalinės policijos direktorius pulk. Rusteika užėjo į "Kontinent" viešbutį, Gedimino gat. 18 Nr., konfidencialiai pasikalbėti atskiram kambary su Vaitkevičium Julium. Jiem dviem vos pradėjus kalbėti, kaip praneša "Elta", į kambarį su revolveriu rankoj įsiveržė Pupaleikis Antanas. Abu puolė direktorių, surišo jam rankas, užrišo burną ir vienas iš jų revolverio rankena smogė į galvą. Pulk. Rusteikai nuo smugio apsvaigus, Pupaleikis durė jam į krutinę 30 cent. ilgio peiliu.

Rusteika suriko per užrištą burną

"Nuo šito smugio, kad ir apsvaigęs ir užrišta burna, pulk. Rusteika baisiai suriko. Vaitkevičius, pabūgęs kilusio triukšmo, išbėgo, o Pupaleikis, pasi-likęs kambarį, padarė pulk. Rusteikai dar 4 žaizdas peiliu. Tokiu būdu pavėlavęs išbėgti, Pupaleikis buvo čia pat, viešbučio priekambary, sulaikytas viešbučio saivininko p. Krokėno ir jo giminių pastangomis ir perduotas atvykusiems policininkams. O Vaitkevičius, išbėgęs į gatvę, susidūrė su piliečiu Kravecu, kuris, matydamas bėgantį su revolveriu rankoje, mėgino jį sulaikyti, tačiau buvo peršautas per ranką.

Abudu kaltininkai pagauti

"Bėgdamas toliau, Vaitkevičius susidūrė su III nuovados policininku Urbanavičium, kuris mėgino jį sulaikyti. Piktadarys visą laiką, bėgdamas, atsisaukė, tiek nuo besivejančio policininko, tiek nuo jį mėginusių sulaikyti piliečių. Policininkas, besivydams, taip pat apšaudė piktadarį. Nubėgęs už radio stoties ir, iš vienos pusės, matydamas vis didėjantį būrį besivejančių žmonių, iš antros pusės, gerokai pailsęs, piktadarys metė ginklą ir pasidavė policijai.

Rusteika gavo penkias žaizdas

"Pulk. Rusteikai padarytos 5 žaizdos, iš kurių viena į krutinę gana sunki, nes peilio smūgiu paliesti plaučiai. Kitos 4

Chicago ir apilinkei federalis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Iš viso gražu; nedidelė temperatūros atmaina; lengvi ir vidutiniai žiemų ir vakarų vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 68° ir 74° F.

Šiandie saulė teka 6:15, leidžiasi 7:24. Mėnuo leidžiasi 1:30 ryto.

žaidos lengvesnio pobūdžio. Sužeistasis tuojau buvo nugabentas į karo ligoninę, kur jam buvo sutvarkytos žaizdos.

"Is aplinkybių aiškėja, kad užpuolimas buvo iš anksto apgalvotas; kad nesukeltų triukšmo, užpuolikai, vietoj šaunamųjų ginklų, pavartojo peilius. Abu užpuolikai prisipažino kalti. Kvota vedama.

"Pulk. Rusteikai ligoninėje padaryta operacija. Tvirtinama, kad gyvybei pavojaus nėra, tačiau padėtis, be abejo, rimta, kadangi nutekėjo nemaža kraujo, o taip pat nėra garantijos ir prieš užkrėtimą, nes peiliai juk nebuvo dezinfekuoti.

"Esą nustatyta, kad užpuolimas padarytas politiniais motyvais."

Kada prasidėjo valdovų savitarpiniai vaidai

Tos pat rugp. 20 d. "Liet. Aido" vedamajame, pavadiname "Galutinai atsibokime" rašoma:

"Paskutiniaisiais ("Tautiškos eros "N. Red.) metais Kaune ir provincijoje dažnai kildavo įvairių gandų apie tam tikros "srovės" teroristiskus sumanymus, apie pasiruošimus per žmonių lavonus siekti savo asmeniško egoistiško tikslo. Kai kas net stebėdavosi, kad iš tų grumojimų kraujo praliejimų, pilietinio karo kėlimu vis nieko neišsėdavo.

"Tautininkų" vaidai gresia sugriauti respubliką

"Po p. Voldemaro iš valdžios atstatymo pereinamais metais kai kas ėmė jausti, kad dėl jo Lietuva savotiškai gyvena Romos Katilinos laikais. Taip ir skambėdavo ausyse Cicero kalbos prieš Katiliną, kada tekdavo girdėti apie p. Voldemaro ir jo šalininkų sumanymus.

"Kodel mes šandie prisimename tą nelaimingą p. Voldemarą? Kodel kalbame apie Katilinos suokalbį sugriauti senovės Romos respubliką? Kodel tai darome šandie?

Teroristai esą Voldemaro šunės!

"Tai buvęs p. Voldemaro "adjuventas" studentas, kuris su juo Lietuvos Banko bute gyveno, kuris neatskiriamas kaip Cerberis (šuo. "N. Red.) su juo Kauno gatvėse vaikščiodavo, už kurį p. Voldemaras prašydavo valdžios organų... tai šis jaunas ir taip jau sugadintas vyras provokatorius vakar peiliu badė jam nieku nenusiakutį, nieko blogo nepadarijusį pulkininką Rusteiką, einantį savo tiesiogines tarnybos pareigas. Kas jį mokė tokio sėdantį žiaurumo, tokių provokacijų? Kas jį įkvėpė? Kas už jį jei ne formalistai, tai moralistai atsako? Del šių klausimų vargu kas šandie abejoja. Tai Lietuvos katilinių planai, sumanymai, žygiai.

Kaip visuomenė turinti pasakyti

Ten pat oficiozas sako:

"...sveikoji mūsų visuomenė, sudarydama didelį gyventojų daugumą, turi pasakyti: "nepa-kešime savo tarpe politinio ir ypač moralinio supuvimo, nepa-kešime nuodų, kuriais ne tik atskiri žmonės yra žudomi, bet ir visa mūsų tauta bei valstybė naikinama."

Atestatas sau ir saviškiams

"Liet. Aidas" baigia savo lamentaciją žodžiais, kurie tinka visai jų klikai:

"Gana baltų pirštinačių, turint reikalo su juodais žmonėmis, su žmonėmis, kurių išmintį rustato juodoji magija, kurie labai svarbiems reikalams spresti klausosi kortų ir "gadalkų" burimo. Tai nesveikasis elementas. Tarp jo ir mūsų turi būti aiški riba. Su kitaip manančiais, bet sveikais žmonėmis galima apie viską kalbėtis, del visako tartis. Bet su moralistais degeneratais, su išsigimėliais, kurie per nekalbę žmonių lavonus nori į aukštą kopti, negali būti kalbų! Toki žmonės turi būti uždaryti arba psichiatrinėse ligoninėse, arba tam tikrose saugiose vietose, iš kurių jie sveikajai visuomenei negalėtų pakenkti, negalėtų piliečių ramumui ir valstybės tvarkos ardyti bei drumsti. Gana puvančios žaizdos slėpti, — laikas jos gydytojui parodyti ir duoti operaciją padaryti... Reikia teismo, kuris visiems sulig "nuopelnais" atlygintų..."

Vėl kalba apie slap- tą militarinę Vokie- čių-Rusų sutartį

BERLYNAS, rugs. 2.—Prieš keletą dienų netoli nuo Frankfurto nusizūdė, išsokus iš aeroplano, kapitono Amlingerio žmona. Tyrinėjant tą tragediją paaiškėjo, kad kap. Amlingeris buvo sovietų Rusijoj ir prieš savaitę laiko žuvo aeroplano katastrofoje. Rusijoj jis buvo aviacijos instruktorius ir ranka už rankos dirbo su sovietų vyriausybe karo aviacijos plėtimo darbu.

Ryšy su tuo demokratinėje spaudoje vėl atsinaujino kalbos apie tai, kad tarp vokiečių reichsweho (valstybės kariuomenės) ir sovietų karo vyriausybės esanti padaryta slapta sutartis, kurios tikslas esąs laimėti sienų peržiūrėjimą ir atimti iš Lenkijos vadinamą Lenkų koridorių.

Kaip sovietų pramonė lenkia Ameriką

Pačios maskviškės spaudos duodami žemės ūkio mašinų įmonių trusto rekordai

Maskvos Izviestija savo rugpiučio 14 dienos leidiny skundžiasi: "Ukrainos žemės ūkio mašinų įmonių trustas begėdiškai užleidžia pozicijas vieną po kitos. Per pirmą rugpiučio dekadą (dešimtį dienų) žymu naujas gamybos sumažėjimas. Per tą dešimt-dienų Ukrainos trustas išleido mašinų tik už 4 milijonus 899 tukstančius rublių, tuo tarpu kai einant planu per tą laiką įmonės turėjo išleisti mašinų už 7 milijonus 585 tukstančius rublių. Dešimtdienio uždavinio išpildyta tik 64.6%.

"Tai pareina vyriausiai iš blogo stambiausių trusto įmonių darbo. Charkovo "Serp ir Molot" savo dešimtdienio uždavinio padarė tik 53.7%, neišleides mašinų už 670 tukstančių rublių.

"Labai blogai dirba Chersonės Petrovskio vardo įmonė, padarius tik 67.9% savo dešimtdienio uždavinio.

"Begėdiškai atsiliko Bolše-Tokmansko įmonė "Raudonasis Progresas", kuri savo dešimtdienio uždavinio padarė vos 29.4%, neišleides mašinų už 640 tukstančių rublių.

Pirklio nusizudymas

BLOOMINGTON, Ill., rugs. 2. — Tariamai del paurusio savo sveikatos čia nusizūdė, paleidęs sau kulipką į galvą, Lee Sycle, vietos pirklys, 60 metų amžiaus.

Springfield, Ill. — Galvijai ir arkliai vaikšto po tą vietą, kur pirma vanduo bėgo. Dabar upelis beveik visiškai išdžiūvo

Mokinės sustreikavo, kam užgynė joms var- toti kosmetikus

BUENOS AIRES, Argentina, rugs. 2. — Del to, kad mokyklų vyriausybė užgynė mokinėms naudoti pudrą ir kitokius kosmetikus veidams, lupoms ir antakiams dažytis, vidurinių mokyklų mokinės paskelbė streiką. Streikininkės, bendrai 15 metų amžiaus mergės, pareiškė, kad kol mokyklų vyriausybė savo ukazo neatšauksianti, jos neisiančios pamokų.

Francuzų aviatoriai atskrido į Ameriką

Francuzų lakunai Dieudonne Coste ir Maurice Bellonte laimėngai perskrido Atlanto vandenyną iš Francijos į Ameriką.

Savo garsiu "???" aeroplanu juodu išskrido iš Paryžiaus pirmadienio rytą, o vakar apie 4:30 po pietų pralėkė viršum Bostono kelionėj į New Yorką.

Buvęs Peruvijos dik- tatorius padėtas kalėjime

LIMA, Peruvija, rugs. 2. — Augustas Leguia, nuverstas Peruvijos prezidentas, naujos vyriausybės tapo padėtas kalėjime San Lorenzo saloj, Callao uoste, kur jis, per vienuolika metų diktatoriaudamas, šimtus savo politinių priešių laikė įkalinė.

Perversmui įvykus, politiniai Leguio prieši tapo paleisti iš kalėjimų, kurių sargybos taip pat pakeistos.

Sovietai ištremia du amerikiečių už negro sumušimą

STALINGRADAS, Rusija, rugs. 2. — Du mechanikai amerikiečiai, Lewis ir Brown, kurie čia dirbo sovietų traktorių fabrike, už sumušimą vieno darbininko negro, taip pat amerikiečio, tapo sovietų teisimo nubausti ištėrimu dešimčiai metų.

Ir sovietai jau pasistatė dirizablį

MASKVA, rugs. 2. — Galų gale ir sovietų valdžia turi dirizablį. Tai dar pirmas toks orlaivis pastatytas Rusijoje. Vakar jis pirmą kartą skrajojo ant Maskvos.

Policija išvaikė komu- nistų mitingą

OKLAHOMA CITY, Okla., rugs. 2. — Policija vakar čia išvaikė komunistų surengtą mitingą. Keturi asmenys, tariami komunistų vadai, areštuoti.

Francija išginė Hearstą

PARYŽIUS, rugs. 2.—Francijos vyriausybė įsakė Williamui Randolphui Hearstui, žinomam Amerikos laikraščio leideiui, tuojau apieiti Franciją. Hearstas išvyko į Londoną.

Reikalauja, kad Ar- gentinos prezidentas atsistatydintų

BUENOS AIRES, Argentina, rugs. 2. — Ryšy su nerimu, kilusiu vyriausybei ėmus mobilizuoti kariuomenę del niekam nežinomų priežasčių, universiteto studentai išleido manifestą, kuriuo reikalaujama, kad prezidentas Yrigoyen tuojau atsistatydintų.

Studentai pareiškia, kad respublikos principams ir krašto konstitucijai išlaikyti jie esą prisirengę eiti į gatves ir da-
gi pavartoti, jei reikės, jėgos priemonių.

Georgijos mėras ke- tina netoleruoti fa- šistų darbų

ATHENS, Ga., rugs. 2. — Miesto mėras A. G. Dudley išleido įsakymą, kuriuo Amerikos Fašistų organizacijai, arba "Juodmarškiniams" užginama pardavinėti gatvėse savo laikraštį "The Black Shirt".

Savo pranešime mėras sako, kad jis turįs žinių, jogei "juodmarškiniai" bandą priversti samdytojus, kad jie pašalintų iš darbo negrus. Jokia tačiau organizacija neturinti teisės diktuoti darbo samdytojams.

Tokia anti-socialė, anti-rasinė organizacija, kad "juodmarškiniai", esanti, matyt, susikurusi asmeniniam jos organizuotojų pasipelnymui, o todėl ji nebusianti toleruojama.

Deportuos 156 "negei- džiamus" svetimšalius

NEW YORKAS, rugs. 2. — I New Yorką atvyko traukinys su 156 "negeidžiamais" svetimšaliais. Visi jie tapo nugabenti į Ellis Island, iš kur bus deportuoti į kraštus, iš kurių jie yra atvykę.

Tarp tų deportuojamų 156 asmenų yra 78 iš Chicago ir apilinkės.

Meksikos ugniakalnis gąsdina žmones

PICHUCALCO, Chiapos, Meksika, rugs. 2. — Chichonalo ugniakalnis, kuris ilgą laiką neveikė, dabar ėmė mesti dumų debesius ir garą. Apilinkės gyventojai, išsigandę, bėga į tolesnes vietas.

LIETUVOS ŽINIOS

Bažnyčioj pavogė pinigus

Raudondvario bažnyčioj pil. Čičinskiui iš kišenės ištraukė 56 lt. su dokumentais. Vagis nesugautas.

Suėmimai Kėdainiuose

KAUNAS. — "L. A." praneša, kad Kėdainiuose suimti b. burmistras Bagdonavičius, pas kurį rasta pora šautuvų, granata, šapiragrafuotų pami-fletų ir mašinėlė rašytas jų originalas ir įtariamasis Gasiunas, pas kurį rasta medžioklinis šautuvas.

Susižeidė darbininkas

PALEMONAS. — Rugpiučio 1 d. 15 val. Palemono durpių kasykloje Vincui Radzevičiui bevalant valomąją mašiną, per neatsargumą įtraukė ranką ir sužnybo. Pastebėję nelaimę kiti darbininkai, sustabdė mašiną. Darbininką Radzevičių ištraukė be sąmonės.

Kauno gatvių meks- faltavimui

kuris dabar labai sparčiai daromas, vyriausybė paskyrusi 1 milijoną litų kredito.

Kuba paleido amerikie- tę, kaltintą kaip šnipą

HAVANA, Kuba, rugs. 2.—Jauna amerikietė Mrs. Peggy Morlote, kuri buvo praeitą šeštadienį suimta čia, kaltinama del šnipavimo Jungtinių Valstybių naudai, vakar tapo paleista iš kalėjimo ir grįžta į savo kraštą.

26 komunistai areštuoti Los Angelese

LOS ANGELES, Cal., rugs. 2. — Vakar komunistai bandė čia usrengti demonstraciją, bet demonstrantai buvo policijos išsklaidyti. Dvidešimt šeši asmenys, jų tarpe dvi moterys, areštuoti.

Areštuoti žmonės sek- madieniu — neteisėta

OKLAHOMA CITY, Okla., rugs. 2. — Prohibicijos agentai, darydami kratas, sekmadienį areštavo du piliečius, Andrew Laubą ir jo sūnų, taip pat Andrew vardu.

Kriminalinis Apeliacijų teismas išsprendė, kad areštuoti žmonės sekmadienį yra neteisėta, ir abudu kalinių paleido.

Tarptautinė žemės ūkio konferencija baigta

VARSUVA, rugs. 2. — Lenkų suaukta kelių mažesnių valstybių, jos kaimynų, žemės ūkio konferencija pasibaigė.

Konferencijai uždariusi, lenkų žemės ūkio ministeris Polczynskis dekoravo visus konferencijos delegatus "Polonia Restituta" orderiu.

LIETUVON

Sinčiame Pinigus
Paštu ir Telegrama.
Patarnaujame Greitai,
Pigiai ir Saugiai ...

NAUJIENOS
1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

J. Lapėtis

MILIJONAS METŲ ŽMOGAUS KUDIKYSTĖS

(Tęsinys)

Tuo laiku, kada ėjo gyvūnijos į pietų kraštus judėjimas, beždžionės jau buvo išsivysčiusios. Kai kurios jų iškeliavo iš poliarinio krasto tiesiai į Ameriką. Svarbiausioji jų beždžionių banda pasitraukė Azijon, o su ja banda buvo viena labiausiai pakilusių žinduolių šeimų. Iš tos didelės šeimos turėjo gimi beždžionžmogiai ir pats žmogus. Kaip jau anksčiau buvo sakyta, mokslininkų tarpe tebeina ginčai dėl to, ar beždžionžmogiai ir žmonės atsiskyrė vieni nuo kitų dar prieš tai, ar tuo laiku. Didžiama autoritetų tačiau mano, kad tas išsiskyrimas įvyko šioje teorijoje nužymėtu laiku. Yra manoma, kad toji beždžionžmogių banda keliavo dar toliau į pietus nuo Azijos. Ne maža dalis jų atsikūrė Afrikoje. Patekusieji Afrikon beždžionžmogiai ir radę tropiškąs, jėgas slopinančias sąlygas, nebegalėjo toliau tarpiti. Dalis gi anos beždžionžmogių šeimos pasiliko Azijoje, kame ji rado labiau akstinančias tarpit apyštovas. Geografinės rekordai liudija, kad klimatas tuo laiku nuolat ėjo šaltyn. Didelė žemės masė Himalajų kalnuose ėmė kilti aukštyn. Drėgni ir šilti Azijos kraštai dėl žemės pakilimo išdžiūvo, temperatūra nukrito ir turtingieji Azijos miškai išnyko. Primityviai žmonės arba beždžionžmogiai buvo priversti apiešti medžius ir pradėti drąsėsnį ir rupestingėsnį gyvenimą ant žemės. Prasidėjo naujas gyvenimas, kuris šios rūšies gyvūnijos protą ėmė stropiai vystyti.

Kur prasidėjo žmogus

Kai dėl žmonijos išsiskyrimo iš beždžionžmogių, su šios teorijos mintim sutinka didžiama autoritetų mokslininkų. Mokslininkų nuomonės skiriasi dėl žmonijos lopšio vietos. Ne mažas skaičius mokslininkų mano, kad žmonija prasidėjo Indijos vandenyno kraštuose. P. as H. G. Wells savo knygoje "Outline of History" pasakė teoriją, kad tiesioginiai žmogaus praečiai buvę ant žemės gyvenantieji beždžionžmogiai. Nedaugelis mokslininkų tačiau tēra linę šią teoriją priimti. Profesorius G. Elliot Smith mano, kad svarbiausias įvykis buvęs tada, kai keletą milijonų metų anksčiau bendrieji žmogaus, beždžionžmogio ir beždžionės praečiai pradėjo gyventi medžiuose. Ši gyvenimo permaina slopino uosle, bet vystė regėjimą ir protą. Profesorius Smith yra didelis šio klausimo autoritetas. Jis mano, kad tolimesnė šios evoliucijos pažanga buvo labai lėta ir laipsniška. Yra betgi jaučiama, kad koks nors kitas svarbus įvykis turėjo atsitikti, kuris būtų galėjęs žmones ir beždžionžmogių taip toli pažangoje priekin pastumti nuo beždžionių. Kada mes prisimeiname, kad beždžionžmogiai beveik, o žmonės visiškai, paliovė buvę giriniai ir kada mes pradedame suprasti kokią svarbią rolę turėjo suvaidinti proto evoliucijoje išėjimas iš girių, tai mes darome išvadą, kad pradžia žinduolių apgyvenimo medžiuose buvo žymus žingsnis priekin proto išsivystyme, o žmogaus praečių liovimasi gyventi giriose buvo antras nusivertantis įvykis, kuris pastumdė žmogų skirtingon evoliucijon.

Menas prasidėjo su akmenų amžiu

Kai kurie žmonės gali manyti, kad anksčiau suminėti dalykai nėra pakankama prie-

žastis žmogaus atsiradimui. Užtektinai yra lengva paprašyti musų pažvelgti į Beethoveno muziką, Shakespearo poeziją arba Michaelo Angelo skulptūrą ir klausiti musų, ar apsigyvenimas medžiuose ir apleidimas girių gyvenimo turi kį nors bendrą su šiais garsiais žmonėmis. Bet tai yra vien tik klaidin-go charakterio retorika. Dėšimt tukstančių metų atgal nebuvo nieko panašaus, kas galėtų nors iš tolo artintis prie šio artistinių jėgų. Visi betgi pripažįsta, kad musų Beethovėnai ir Shakespearai yra išsivystę iš Neolithikos (vėlybas akmenų amžius) žmonių. Penki šimtai tukstančių metų atgal nebuvo ant žemės rutulio tobulesnio tvarinio už būsimą (Afrikos laukinis), bet nė vienas rimtas žmogus neabejoja, kad civilizuos žmogus, kad ir aukščiausias, išsirutuliavo iš dykojo, pusė milijonų metų atgal gyvenusio, žmogaus. Kuomet jus prisiminisite, kad tas senųjų gadynių priešistorinis dykasis žmogus jau buvo pergyvenęs milijonų metų žmogiško vystymosi, jus pradėsit suprasti, kad, jeigu yra kokia nors misterija žmogaus pažangoje, tai jina yra to stebėtinai ilgo periodo lėtoje eigoje. Žmonija daug daugiau padarė progreso per pračiusius dešimt tukstančių metų, negu ji buvo padarius per milijoną metų prieš tai. Nėra todėl reikalo stebėtis iš ankstybesnio periodo žmogaus evoliucijos.

Sąlygos vertė žmogų civilizuos

Del musų dabartinio tikslu yra svarbu pasistengti suprasti tą ankstybą ir ilgą periodą. Jeigu mes suprasime, kodėl žmogus taip mažai tepadarė pažangos per ankstybą periodą, mes turėsime raktą į vėlesniųjų laikų umesinį progresą. Vienas aiškinimo budas yra aiškus ir lengvai pastebimas. Kokia paveldėjimo rolė nebuti evoliucijoje (šis klausimas dar tebėra diskutinis, nors į paveldėjimą dabar dedama daugiau svarbos, negu seniau), tačiau apyštovos ir gamtos at-rankos darbas yra būtinausi dalykai. Moderninės civilizuos žmogaus apyštovos bei sąlygos nulemia jo inteligentiškumą. Žmogaus geram charakteriui auklėti dar nėra gerai paruoštos ir organizuotos sąlygos, bet geros sąlygos neabejojamai auklėja proto jėgą. Tai yra viena svarbiausioji priežastis kodėl civilizacijos periode proto evoliucija buvo taip sparti. Žmogus turėjo pakankamai išvystyti inteligentiškumą, kad sukurus apyštovas, kurios galėtų ugdyti inteligentiškumą.

Žmogus ne visuomet buvo socialus

Šis yra teisingas žmogaus pažangos aiškinimas laike istorinio periodo; bet mes vis dar negalime suprasti, kodėl kova su gamta — kova už buvį — taip silpnai veikė žmogaus inteligentiškumo vystymąsi laike ankstyvojo periodo. Kelėtas šio klausimo autoritetų, iš-rados, suprato reikalingumą šio klausimą aiškinti. As nematau reikalo dabar daryti šį klausimą svarbesniu, negu kad as jį tyrinėdamas dėščiau per pastaruosius dešimt metų. Svarbiausioji progreso merdėjimo priežastis bus žmogaus neturėjime socialio gyvenimo ilgiausiam laikotarpui laike priešistorinės eros. Tikrasis žmogaus progresas prasidėjo tada, kai ledų gadynės padėtis priverė žmogų ruošti prie socialių pa-pročių gyvenimo.

"Mama" pakliuvo už skystimo vežimą

Chicago. Paveikslė yra Mrs. Cordelia Burn, 60 m. amžiaus, tardoma seržanto Harry Burns' prohibicijos bustinėje už tai, kad jos garaže rasta likerio. Ji kį tik neseniai buvo grįžusi iš Michigan City, kur ji buvo suareštuota už vežimą savo mašinoj kelių galtonų degtinės. Ji nesigina ir tvirtina, kad mažas eksperimentas yra geras dalykas.

Socialio faktorio klausimas civilizacijos evoliucijoje sukėlė daug painumų. Kunigaikštis Kropotkin ir Dr. A. Russell Wallace per daug dėjo svarbos į socialį faktorių (kaip opoziciją Darvino "kova už buvį" teorijai). Yra faktas, kad socialių papročių gyvuliai priklauso tik paskutiniam geologijos periodui. Tokie gyvūnai kaip bobrai, bitės, skruzdės, vilkai, dykieji galvijai ir kt. nėra didelio proto gyvūnai. Jų proto vystymasis neina greta su instinktu. Dažnai pamirštama, kad socialio gyvenimo evoliucinė vertė priklauso daugiausiai nuo narių komunikacijos tarpe socialių grupių. Tokia vienos socialiai gyvenančios gyvūnijos grupės komunikacija su kita sociale grupe yra beveik nežymi. Ir tokia komunikacija tarpe priešistorinių žmonių socialių grupių mažai tebuvo žymi iki pat ledų gadynės. Yra todėl klaida manyti, kad šio klausimo sprendimams pagelbės įsivaizdavimas, jog žmogus iš pat pradžių buvo socialis gyvūnas. Taip tvirtina (be įrodymų) kai kurie sociologai ir taip raso savo knygoj ("Origin of Man") profesorius Carveth Read. Jeigu pačioj pradžioj žmogus buvo socialis gyvūnas, tai tie mūnjonai metų, kurie ėmė žmogų pasiekti dykiausiojo žmogaus laipsnį, diskredituotų paties socialio faktorio įtekme.

Pirmykščio žmogaus progreso rekordai

Bet visi esamieji įrodymai prieštarauja nuomoni, kad pirmityvis žmogus buvęs socialis. Aukščiausio laipsnio beždžionės ne socialiu gyvenimu gyvena. Net dabartiniai dykieji žmonės ne pilnai socialiu gyvenimu gyvena. Didelė kiekvėbė priešistorinio mokslo tikslams surinktų liėkany tarpe negalima rasti tikrų pėdsakų, kad iki vidurio ledų gadynės žmonės būtų gyvenę grupių gyvenimu. Teisingiausi tačiau išvada bus, kad per tuos milijonus metų nežymaus progreso primityviai žmonės bastėsi po Europą ir Aziją vien tik šeimų grupėmis ir kad stoka socialio gyvenimo ir komunikacijos yra svarbiausioji ilgos stagnacijos priežastis.

Nėra reikalo čionai svarstyti kuriu budu išspėstų šį sunkų klausimą liberališki katalikai ir keli kiti nemoksliniai rašytojai. Jie pasakytų, kad žmogaus protas ne evoliucijos keliu išsirutuliavo, bet buvo su-tvertas. Joks psychologas ar antropologas šiai pažvalgai dabar nepritartų. Berekalingas būtų laiko aikvojimas diskusavimui nuomonių tokių žmonių, kurie mokslinius klausimus yra

Kaip išrodė pirmieji europiečiai

Šios istorijos dalį as esu aprašęs savo kituose veikaluose, todėl čionai pasitenksiu trumpa ir abelna peržvalga. Mes neturime jokių žmogaus pėdsakų per milijoną metų nuo pasibaigimo Oligocene periodo. Seniausieji žmogaus titnago įrangiai daugiausiai buvo rasti Anglijoje ir Belgijoje. Tie įrangiai gali būti apie pusės milijono metų ar daugiau senumo, t. y. prieš ledų gadynės laikų. Tuo laiku žmonės jau keliavo iš pietinių Azijos kraštų į Angliją (Anglija tais laikais tebebuvo kruvoje su Europos kontinentu). Didelis skaičius žmonių buvo pasiskirstę plačiam klony, kame dabar yra žiemų jūra. Javos beždžionžmogio (Pithecanthropus) kauliai aiškiausiai įrodo tų primityvių žmonių srovės pasiskirstymą. Tai buvo tupiejojanti, negraži, atsiškiusiais antakiais, brutalių žandakaulių šeima, kuri nedėvėjo drabužių ir veikiausiai nevartojo jokios kalbos.

(Bus daugiau)

PASIRENDUOJA

The Oaks Grove

119th St. ir Archer Av.

Piknikams, Sokiams, Išvažavimams

Gražiausias daržas Cook paviete

Kreipkitės

M. McDERMOTT,

Tel. Republic 3836

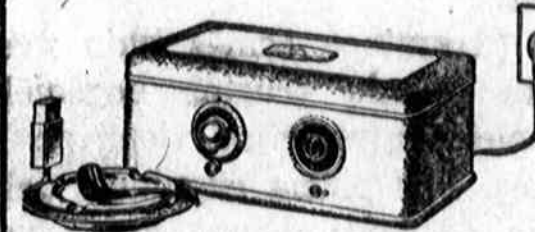
EXTRA! EXTRA!

RADIO PROGRAMAI PERKELTI Į SUBATOS VAKARUS

Subatomis iš Stoties W. C. F. L. 970 kilocikles, nuo 6 iki 7 val. vakare ir Ketvergais iš Stoties W. H. F. C. 1420 kilocikles, nuo 7 iki 8 val. vakaro.

Brunswick

ŽEMOS VASAROS KAINOS ANT RADIŲ:

Atwater Kent, 7 tubų,	\$49
su viskuo, už	
R. C. A. Radiola, 10 tubų,	\$49
su viskuo, už	
Sparton 9 tubų,	\$99
su viskuo, už	
Victor, 10 tubų,	\$109
su viskuo, už	
Brunswick, 9 tubų,	\$98
su viskuo, už	
Brunswick Radiola, su Fonografu, su viskuo	\$98
Zenith Radio, 9 tubų	\$99
už	

Pirm negu pirksite Radio, pamatykite Budriką krautuvėse. Radios visų Standard išdirbysčių. Patys galite persitikrinti ir pamatyti šale prie šalies įvairius modelius.

Jos. F. Budrik, Inc.
3417-21 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 4705

General Motors
Radios
3343 S. Halsted St.

Buy gloves with what it saves

Nėra reikalo mokėti 50c ar daugiau, kad gauti gerą dantų kosele. Listerine Tooth Paste, dideliai tubas pasirodė už 25c. Jį valio ir apsaugo dantis. Be to galite sutalpinti 53, už kurioje galite nusipirkti pirštines ar kitą, Lambert Pharmacal Co.

SWEDISH AMERICAN LINE

181 N. Michigan Ave., CHICAGO, ILL.

Garsinkitės 'N-nose'

25c

Now New SHELLTEX GOLD FILLED SPECTACLES FREE!
ON TODAY FREE TRIAL
SEE Far Near
GUARANTEED AGAINST BREAKING & TIPPING
FREE!

NAUJI AKINIAI 10 DIENU NEMOKAMAM IŠBANDYTI
Laukite man pasiūlyti jums šiuos vėliausio stiliaus Naujus Shelltex Komforto Akinis su Aukštais Rėžimais tik 10 dienų nemokamam išbandymui. Gražiausi akiniai kokie paprastai per daugelį metų. Neseniai daugybė žmonių. Populiariai vėnu. Tvarūs ir laisvi. Nepažeis optinės optikos ar ausų. Lengvi. Lėta skaityti smulkią rašą. Iverti plonai ir adeta, matyti AKT ir TOLL. Graži dėžutė priedama dykai. Patenkimas garantuotas. Jeigu jus nebūsite nustatinti ir patenkinti, jeigu jus nemanytė, kad mano akiniai tiktai už \$2.98 nėra geri už tuos, kurie kitur parduodami po \$15.00, jus galite pasiūlyti juos atgal. Jus neįsiskaitėte nė vieno cento.
PRISIŪCIAMI NEMOKAMAM IŠBANDYTI ANT MANO RIZIKOS — NESIŪSKITE NĖ VIENO CENTO — PRISIŪSKITE TIKRAI KUPONĄ
Aš žinau, kad tie akiniai suteiks jums toki patenkintą regėjimą ir patikimą, kad aš sutinku prisiūti juos išbandymui. Pasinaudokite šiuo dideliu bargenu. Atsinaikite — nė cento iš kaimo. Laikykite patikimą namų. Prisiūskite kuponą dabar.
DR. A. KITHOLZ, STATION 6, CHICAGO, ILL.
Registruotas Optometristas, Užvirtintas Illinois valstijos. Po Valstijos valdžios priežiūra
Išpildykite ir prisiūskite nemokamo išbandymo kuponą
DR. A. KITHOLZ, 112 E. 12th St., Rm. G. H. 214, Station 6, Chicago, Ill.
Aš noriu išbandyti juos naujus Shelltex Komforto Akinis per 10 dienų ir patirti Miestas _____ valst. _____

Greita Laivų Kelionė į Europą

PER HAMBURGĄ MUSŲ MODERNINIAIS LAIVAIS

HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitę, prieinamos kainos. Tiesioginiai gelžkelių susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukiami mus populiariais kambariniais laivais:
ST. LOUIS, MIWAUKEE IR CLEVELAND

Del informacijų kreipkitės į lokalinius agentus mūsų

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. Michigan Avenue Chicago

MARGUTIS IR \$5.00

Kas užsiprenumeruos metams MARGUTIS už \$2.00, tas gaus dovanų knygomis, arba muziką, dainomis, už \$5.00. Laikas — iki 31 liepos. Vėliau dovanų negausite. Margutis kainuos \$1.50 metams. Margučio ofiso valandos: nuo 9 v. ryto iki 10 val. vakaro. Šventadieniais uždarytas.

MARGUTIS gausite įvairių knygų, muzikos, rekordų ir laikraščių. Ofisas ir knygynas randasi antram bloke į vakarus nuo Western Avenue ant 69th St. (Adresas: 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.). Chicagočiai esate kviečiami atsilankyti ir užsirašyti MARGUTIS. Margutis yra muzikos ir dainų mėraštis. Išėina kartą į mėnesį.

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ

Bet tik pirmą kartą įsigijom tikrai kultūrišką "NAUJO ŽODŽIO" leidžiamą dvisavaitinį spaudoją žurnala

"VAPSA"

Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sastato: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivoša, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smetona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti.
PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lit. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Rašykite:

"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

NIEKS NETIKI,

kad Amerikos lietuviai būtų pamiršę savo gimtąją kraštą Lietuvą. Savo meile savo Tėvynei jie jau yra įrodę atvejais ir dabar stengiasi palaikyti su ja ryšius.

Artinantis Naujiems metams Amerikos lietuviai turi progos padaryti malonumą savo giminėms Lietuvoje ir prisidėti prie Lietuvos kultūrinio, išrasydinio giminėms laikraščio. Tokia dovana savo giminei apdovanoja daugybė Amerikos lietuviai.

GRAŽIAUSIAI PATARNAUTI

Sitame atstiklime gali tik seniausios Lietuvoje laikraštis

"Lietuvos Ukininkas"

vienintelis demokratiškos minties, tikros šviesos ir mokslo skelbėjas. Savo turinio rimtumu, margumu ir idomumu "Lietuvos Ukininkas" šandien pralenkia visus kitus laikraščius.

"Lietuvos Ukininko" kaina visiems metams tik 5 litai, TAIGI TIK 50 AMERIKONISKŲ CENTŲ.

Tokia pinigų suma paskirti niekam nesunku, reikia tik pasirenimo.

Kadangi 50 centų į Lietuvą sugsti nepatogu, tai susimeskite keli pažįstami ir kartu visi apdovanokite savo gimines.

Už 50 centų Jus padarysite didelį dalyką, nes ne viena lietuvių įprastinė skaityti gera laikraštį, ir paskui jau jie patys nemokės apsieiti be laikraščio!

Dar prieš Naujus metus siųskite į Lietuvą "Lietuvos Ukininkui" 50 centų ir savo giminių adresu Lietuvoje, o jau "Lietuvos Ukininkas" mokes tinkamai išitus metams tarnauti.

"LIETUVOS UKININKO" adresas:

Lithuania, Kaunas Gedimino gat. 38 Nr.

P. S. Kas norėtų "Lietuvos Ukininką" Amerikon išsirašyti, reikia atsiųsti visų metų prenumeratės 2 dol., pusei metų 1 dol.

Du Mėnesiai Tėvynėje

Rašo Povilas Jauniškis

Broliai lietuviai, jau 27 metai, kai gyvenu Amerikoje. Anais laikais buvo tamsu Lietuvoje. Lietuva—auksinis vardas nebuvo girdimas nei rašte, nei žmonių lūpose. Visas mūsų gimtasis kraštas vadinosi gramydziku rusų: „severo-zapanyj kraj“ (šiaurės vakarų kraštas).

Liaudies sunus lietuvis niekur negirdėjo savo kalbos, nei valsčių, nei mieste. Tik šiaudinė pastogė močiutė linguodama savo sunelį niauriai dainuodavo lopsinę, tik senas senelis susilenkęs nuo vargų naštos atsidusdavo: „Tėve mūsų...“

Snieguotas Sibiras, rustus Kaukazas — štai tie tolimieji kraštai, kur mūsų jauną lietuvi gabendavo rusas tarnauti svetimam carui, mirti už svetimą tėvynę. „Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda...“ — pagiežos suimtas dainavo anais laikais vyskupas Baranuskas.

Liudna ir nejauku buvo Lietuvoje, kai aš ją apleidęs plaukiau už jurių laimės ieškotų.

Daug vandens nutekėjo Nemunu, daug dienų nuskubėjo į amžinybę. Krauju atvadavo lietuvis savo kraštą nuo visokių plėšikų, laisvas tapo lietuvis po baisių kovų, po didžiojo karo audrų. Nušlovė jis, kaip vėsus visus Lietuvos parazitus ir mūsų giminę užtekėjo laisvės saulė.

Visai girdėjau gyvendamas Amerikoje apie jaunąją Lietuvą, vieni išsijusę ją peikė: esą nei tvarkos ten esą, žmonės labiau prispausti, negu prie ruso ir t.t.

Skaudu buvo girdėti tokios kalbos iš priešingų Lietuvai gaivalų. Nutariau patį aplankyti savo gimtinę ir išsklaidyti visus šmeištus, visas pamazgas, kurias čia, Kanadoje, pila ant brangios Lietuvos. Visą laiką kovojau smarkiai su šiais parsidavėliais, bet pama-

tęs Lietuvą maniau įsigyti daugiau įrodymų ir parvažiavus atgal atitaisyti tai, kas čia buvo kalbama.

1. Sudiev mielas Winnipeg'ai

Buvo birželio 23 d. Smarkiai širdis ėmė plakti, kai sutvaręs visus savo biznio reikalus, susikrovę kelionės daiktus mes trupe t. y. aš, mano žmona ir vyresnioji duktė, savo draugų lydimi su asaromis akyse apleidom savo antrąją, o mano dukters pirmąją tėvynę, Winnipegą. Ilgai dar mūsų prieteliai mosavo skeptiškais palydėdami mus dviejų mėnesių kelionėn. Didžiulis ekspresas, švilpdamas, staugdamas nešė mus Montrealio link. Montrealy dalyvavome šv. Jono iškilmėse. Tūkstantinės žmonių minios grilandomis, kaspiniais ir paveikslais nešinos griausmingai siuntė giesmes Aukščiausiam. Apžiūrėję šį francūzų miestą leidomės į New Yorką.

Nekalbėsiu apie šį milijoninį Amerikos miestą: čia tiek daug įdomybių, kad nutoltum nuo savo pagrindinės temos: Lietuvos.

2. Vandenyno kelionė

Apsidairę paviršutiniai šiame milžine New York'e atsidurę uoste — kur mūsų laukė grandiozinis garlaivis „Ile de France“. Tūkstančiai žmonių skubinosi per patiestą tiltą. Net nusibodo stovėti eilėje: tiek čia buvo keleivių! Pirmieji laivas. Viskas, kas reikalinga moderniam keleiviui. Patogios kajutos, švariai blizgantis plumbis, didžiulės salės, kino, spektakliai, sporto aikštės, dancingai ir geras valgis mums žadėjo gražią vandenyno kelionę. Žmogus nesijauti, kad laive, rodos kokiame grand restorane, kur muzika, dainos niekuomet nesiliauja. Įvairiausių tautų žmonės užia, kaip bitės avily. Nėra supimo, nėra juros ligos, nes laivas plaukia ramiai, tyliai. Technika nugalėjo gamtos elementus. Kaip, amžiną atilsį, Kolumbas, važiuo kelius mėnesius vėjų draskomas ir mėtomas, kaip skiedrelė, taip mes nė nejutom, kad vandenynė esame. O važiuojom tik penkias dienas. Po penkių dienų plaukimo mūsų „Ile de France“ jau išmetė inkarą triukšmingave Havro uoste.

3. Havre, Paris, Berlin

Milžinų laivų, burinių valčių ir visokio plauko garlaivių skruzdėlynas. Žmonių minios, kranių girgždėjimas, nešikų alapas, keikimai. Čia pirmą kartą užgirdom francūzus, jų pirmas žodis buvo: „sacrament!“ Jį vartoja keiksmo tikslams. Francūzai panašūs į

žydus, nedidukai, juodplaukiai, bet labai gyvi ir be galo, be krašto mandagūs. Paryžiui atšvilpėm traukiniu. Gražiausias miestas — toji francūzų sostinė Koks čia judėjimas, kokie čia namai. Notre Dame de Paris, milžiniška katedra, amžinas viduramžių aistringas Dievo išsilgusios francūzų sielos šedevras, įkūnytas akmenų blokuose. Miestas gyvena ne tik dieną, bet ir per naktį, visas paskendęs elektroje. S'arc d'Etoile, Louvre, des Champs. Elysees, Sorbonne — štai kuo didžiuliojas Paryžius. Bet už-

dar Berlynas—kaizerių sostinė. 4 milijonų didmiestis. Berlynas daug švaresnis už Paryžių, bet ne toks įdomus. Jis per daug monotoniškas, per daug kazarmiškas. Čia netiek triukšmo, mat, vokiečiai šiaurės sunys.

4. Tilžė ir... Lietuva!

Lenkų koridorių pervažiavę po nedaug laiko buvome Tilžėje. Tilžė nedidelis miestas, bet švarus su visais moderniais patogumais. Čia gyvena daug lietuvių. Juos organizuo-

ja nenuilstamas senelis, lietuvių rašytojas Vydunas ir budriai saugo lietuviybės ugnelę. Anais priespaudos lietuviybės laikais Tilžė buvo lietuvių spaudos centras. Iš čia eidavo didžiausia knygų kontrabanda Lietuvon. Tilžė daug kuo prisidėjo prie Lietuvos kultūrėjimo.

Drebanti širdimi sveikino me Nemuną senelį. Jis vis toks pat kaip ir seniau. Tykliai savo vandenį plukdžia į Baltijos marias. Kad jis galėtų į mus prabilti! Mes sužinotum kiek čia knygnešių krito nuo rusų žandaro kardų, kiek čia kryžievių mindė kantraus se-

nelio krutinę savo geležimi, kiek kartų Vytautas girdė jo sriauniuose vandenynuose savo žirgą.

„Bet jis tyli ir ramiai puške na vilnis pro žydinčias Lietuvos pievas...“

5. Pirmą Lietuvos stotis — Pagėgiai

Pervaziavome tiltą ir atsidurėm Lietuvoje. Viešpatie! Muitininkas su žalia kepure nuoširdžiai pasveikino lietuviškai, juodai apsirengę konduktoriai su sidabriniais apvais klausinėjo, patarinėjo, pasakojo kainas, informavo; mlynarubiai policininkai ir tie lietuviškai, lietuviškai! Mes ne-

tikėjom savo ausimis, mes buvome, kaip stabo ištikti: tiek čia visokių ponų išsipuošusių valdininkų, tiek traukiny gražios publikos ir visi lietuviškai, lietuviškai. Sapnas ar tikrovė. Norėjau net žnybteleiti sau į pašoną, kad pabūčiau iš to gražaus svaigulio. Mūsų laimei tat buvo ne sapnas, o graži tikrovė: mes Lietuvoje. Norėtysi apkabinti visus ir išbučiuoti, norėtysi pravirkti džiaugsmo asaromis: Lietuva, kurią palikome žandarų naguose, kur lietuviškai girdėjosi, tik šiaudinė pastogė — dabar visi ponai, visi be išimties — lietuviškai, lietuviškai! (B. d.)

KADA JŪS

ĮTRAUKIATE

jūs galite kvėpuoti
grynu šviežiu

ORU IŠVEDINTUS DŪMUS!

DAUGUMA rūkytojų įtraukia. Yra beveik negalima rūkyti nedarant tai iki nekurio laipnio.

Ir taip mes padarėm WINGS švaresnius. Vėsesnius. Švelnus ir vėsus kaip kalnų vėjelį!

Visas geriausias Turkiškas, Virginijos ir Burley tabakas kuris yra WINGS, yra išdirbtas išimtinai nauju procesu — „Oro išskalbtas“. „Oro skalbimą“, vieną dalyką kurį gamta apleidžia padaryti puikiam tabakui — prašalina

kiekvieną gelonį ir braižus. Visas dulkių daleles, taskelius, purvo ir kitų erzinančių nešvarumų yra „Oro išskalbtas“ LAUK. Nei žybiojimų arba karštų plėtnų negali palikti.

WINGS Jūs gaunate tik tyrą, kvėpanti, skaniai švarų tabaką-tokios vertės cigaretę Jūs galite traukti vieną po kitą visą ištisą dieną, kiekvieną su šviežiu, gyvu smagumu.

Bandyk pakutį šiandien, gauk džiaugsmą švelnų naujai oru-išvedintų dūmų.

Nėr Daugiau Sutrintų ar
Pustuščių Cigaretų!

WINGS!

The AIR-COOLED Cigarette
(Oru Išvedintas Cigaretas)

© 1930, Brown & Williamson Tobacco Corporation, Louisville, Ky.

Šie lietuviai realistininkai pasirenge jums patarnauti

S. P. Kazwell & Co.
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

M. J. Kiras
3335 So. Halsted St.
Tel. Yards 6894

B. V. Milaszewicz
4600 So. Wood St.
Tel. Virginia 0117

M. Rozenski & Co.
6542 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102

J. Yushkewitz
2433 W. 69th St.
Tel. Prospect 3140

J. N. Zewert & Co.
5339 S. Central Ave.
S. E. Cor. Archer and Central
Tel. Prospect 8759

J. J. Zolp
4559 So. Paulina St.
Tel. Yards 0145

Bernard Petkas

Pilnas Pasirinkimas
Vyrų rūpų papuošalų, geresnės rūšies, didesnės vertės, geriausių spalvų
4171 Archer Avenue
kampas Richmond St.

THEM DAYS ARE GONE FOREVER

Accommodate This on Your Accordion.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street,
Chicago, Ill. Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: —

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija — 3c
Savaitė — 18c
Mėnesiui — 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsienioose
[Atpiginai]

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Orderiu kartu su užsakymu.

TRIŲ DIENŲ DARBO SAVAITĖ!

Anglijos generalinis prokuroras, Sir William Jowitt, lankydamsis Baltimorėje, pareiškė, kad ateity visame pasauly bus dirbama tik trys dienos savaitėje ir už darbą bus mokama aukštos algos. Jisai mano, kad tik tai tuomet ekonominė padėtis pasauly busianti pastatyta ant tvirto pamato.

Sir William Jowitt yra MacDonaldo kabineto narys ir, kaip darbininkas, tuos dalykus gali gerai suprasti. Tačiau kas šiandien pasakys, kad jo žodžiai tai "neįvykdoma svajonė", kaip kad budavo sakoma kitąsyk, kai tokios mintys budavo išreiškiamos socialistų kalbose ir raštuose? Jau tas faktas yra labai reikšmingas, kad šitaip kalba vienas iš tų, kurie stovi didžiausios pasaulio valstybės priešakyje.

Ekonominių krizių priežastis šiandien yra ta, kad darbas pagamina daugiau, negu už jį yra atlyginama. Juo darbo našumas labiau auga, tuo skirtumas tarpe pagamintos vertės ir atlyginimo (darbininkų algos) darosi didesnis. Perviršis, galų gale, susidaro toks didelis, kad nebėra kur jį padėti. Ir pramonė turi sustoti.

Pramonės sustojimas savo keliu duoda progos kapitalistams nukopoti darbininkų algas. Kai darbo nėra, tai darbininkas turi sutikti kad ir už pusdykė dirbti, bet tik galėtų atsiginti nuo bado. Kriziu prasklinkus, darbų vėl atsiranda pakankamai, bet jau daugelis darbininkų gauna mažesnes algas arba turi dirbti ilgesnes valandas, negu buvo dirbama prieš krizį. Dabar naudojasi proga darbininkai ir stato reikalavimus savo samdytojams. Streikais arba streiko grumojimais jie priverčia kapitalistus algas šiek tiek pakelti ir darbo valandas sutrumpinti. Tačiau vos spėja darbininkų padėtis truputį pagerėti, kai rinkos vėl buna užverstos pramonės gaminių ir laikina gerovė baigiasi nauju kriziu.

Taip nuolatos pasikartoja, pakeisdami kits kitą, tai gerovės laikotarpiai, tai kriziai. Ir kadangi technika be paliovos vystosi, gamyba darosi vis spartesnė, o atlyginimas už darbą vis labiau atsilieka nuo darbo našumo, tai ir pramonės kriziai tolyn darosi vis atstresni. Šiandien milžinišką krizį pergyvena ne viena kuri šalis, bet visas pasaulis.

Aiskius dalykas, kad dabartinis krizis nebus amžinas. Jisai praeis. Paskui bus vėl "prosperity". Bet po to busimo gerovės laikotarpio, kaip naktis po dienos, neišvengiamai turės ateiti naujas krizis. Ateis del to, kad darbininkai per "prosperity" laikus pagamins daug daugiau prekių, negu kad jie gaus atlyginimo už savo darbą. Darbininkai šiandien sudaro Amerikoje (taip pat Anglijoje ir kitose pramonės šalyse) skaitlingiausią gyventojų masę. Kuomet jiems trūksta pinigų nusipirkti kas reikia gyvenimui, tai kenčia fermeriai, kurie gamina maisto produktus; kenčia rubų siuvimo pramonė, namų statymo pramonė ir, galų gale, visos kitos pramonės.

Vienas tik tai ir tėra kelias padaryti galą tiems pramonės kriziams tai — tas, kurį nurodė savo pareikšime Anglijos generalinis prokuroras: sutrumpinti darbo valandas, kad didesnis darbininkų skaičius turėtų uždarbį, ir pakelti atlyginimą už darbą, kad pakiltų jų "perkamoji jėga". Iki to laiko, kada fabrikuose bus dirbama, kaip pranašauja Sir William Jowitt, reguliariai tik 3 dienos savaitėje, praeis, žinoma, dar daug metų. Galima drąsiai sakyti, kad iki to nebus prieita niekuomet, kol valdžia bus kapitalistų rankose! Tatai, ką Jowitt pranašauja, galės but įvykinta — laipsniškai — tik tai tuomet, kai bus paėmę valdžią į savo rankas darbininkai.

RINKIMŲ KOVOS EUROPOJE

Maršalas Juozas Pilsudskis, vos tik užėmęs ministerio pirmininko vietą, tuojau patarė Lenkijos prezidentui paleisti seimą, ir seimas tapo paleistas. Nauji seimo rinkimai įvyks už pustrėčio mėnesio — lapkričio 16 d. (o senato rinkimai — lapkričio 23 d.).

Lenkijos diktatorius sakosi norįs turėti "geresnį" seimą, kadangi su senuoju seimu jisai negalėjęs praveisti savo "reformą", konstitucijos pakeitimą. Taigi lapkričio mėnesį pilsudskinkai "persiims" su savo

priešais, ir tuomet paaiškės, ar diktatura, ar demokratija turi daugiau pajėgų Lenkijoje. Labai galimas daktas, kad ši rinkimų kova galutinai nulems Lenkijos diktatorius likimą.

Be Lenkijos, šiemet turės rinkimus taip pat ir dar keletas Europos valstybių: pirmiausia Vokietija, paskui Suomija ir apie pabaigą metų Ispanija. Vokietijoje eina klausimas apie tai, ar kraštas pritaris buržuazinių partijų koalicijai, kuri laužo konstituciją ir prieš žmonių išrinktos atstovybės valią leidžia dekreto keliu finansinius įstatymus, apsunkinančius beturčius. Suomijoje seimas buvo paleistas, reikalaujant fašistuojantiems lapuiečiams, kurie kovoja smurtu prieš savo politinius oponentus. Ispanijoje rinkimų laikas dar nepaskirtas, bet rinkimai turės but netolimoje ateityje, kadangi naujoji vyriausybė, susidariusi po diktatoriaus de Riveros nuvertimo, yra priversta eiti prie konstitucinės tvarkos atsteigimo.

Šios ateinančios rinkimų kovos Europoje turės didelės reikšmės tolimesniam politiniam gyvenimui ne tik aukščiausio paminėtoje keturiose šalyse, bet ir visoje Europoje. Jose visose demokratijos ir parlamentarizmo klausimas stovi pirmoje vietoje. Bus įdomu pažiūrėti, progreso ar reakcijos jėgos šitame klausime paims viršų.

Apie Įvairius Dalykus

SAHARA

Sachara laike ledų galybės.

Oazai. — Sachara ir Europa. — Francūzų svajonės. — Žmonės klaidingai įsivaizdavo Sacharą. — Kopos. — Išplovimo pėdsakai. — Požemiškos upės. — Sukurimas jūros. — Kanalas. — Arteziniai šuliniai.

Laikė ledų galybės, kada visa Centralinė Europa buvo apdengta ledais, meteorologiskos sąlygos buvo tokios, jog toji žemės dalis, kuri šiandien yra žinoma kaip Sacharos dykuma, turėjo šiltą ir gana drėgną orą. Kai pasibaigė ledų galybė, Sachara nebeteko drėgmės. Padarinij pranyko augalai ir gyvūnai. Žemė išdžiugo ir išvirsto milžiniškais smilčių laukais. Tik kur-kekur dykumoje matosi oazai. Tai lyg salos juroje. Oazai paprastai yra aprūpinti vandeniu. Ačiu tam, ten galima užtikti ir augmenų.

Apie trys penktadaliai Sacharos dykumos priklauso francūzams; likusioji dalis, — ispanams, italams ir anglams. Sacharos žemės plotas lyginasi 3,500,000 kvadratiškų mylių. Jei Sacharą būtų įmanoma žemdirbystė, tai ji daugiau galėtų pagaminti maisto nei visa Europa.

Prieš kiek laiko Amerikoj lankėsi J. H. Ricard, buvusias Francijos žemdirbystės ministras. Jo atsilankymo tikslas buvo susipažinti su Amerikoj naudojamais irigacijos metodais. Savo pasikalbėjimuose jis davė suprasti, jog Francija toli gražu nėra nustojusios vilčių paversti Sacharą žemės ūkio kraštu. Taigi laikui bėgant ten, ko gera, vėl atsiras aligatoriai ir krokodilai, kurie prieš tūkstančius metų buvo priversti išsikraustyti.

Kaip žmogus, bandantis išrasti amžino judėjimo mašiną, nuolat svajoja apie pasakiškus turtus, taip kartais ir francūzas svajoja apie Sacharos dykumą. Svajoja jie paversti tai dykumą derlingais laukais. Ir jeigu tai pasisektų padaryti, — tasyk agrikulturoj Francija būtų dominuojanti valstybė ne tik Europoj, bet ir visame pasaulyje, nes Sachara užima tokį pat žemės plotą, kaip ir visa Europa.

Šiandien kiekvienas šiek tiek apsišvietęs žmogus žino, jog bandymas išrasti amžino judėjimo mašiną yra visai bergžs, kaip nėra. Pakaktų išskirti penkiolikos mylių ilgio kanalą, kad užlieti 1,500 ketvirtainiškų mylių žemės plotą. Tuo būdu Sacharą sukurta jūra, kurios vidutiniškas gilumas

nepalyginamai daugiau.

Žmonės paprastai turi klaidingą supratimą apie Sacharą. Jie mano, kad tai yra milžiniška smėlio lyguma. Tai neatsitinka tikrėnybei. Faktinai Sacharos paviršius yra gana neilygus. Vietomis randasi dideli idubimai, o kitur aukštoki kalnai. Manoma taip pat, jog kopos nuolat keliauja iš vienos vietos į kitą. O kaip žinia, kopos yra smėlio kalneliai, kuriuos supusto vėjas. Anglų kalboj kopos yra žinomos kaip "dunes". Sacharą kai kuriuos kopos yra įsitvirtinusios vienoj vietoj ir daugiau nebeklajoja.

Dykumoj visur galima užtikti išplovimo pėdsakų. O tai liudija, kad kadaise Sacharą buvo pakankamai vandens. Buvo sukurta teorija, kuri tvirtino, jog prieš daug dešimtų tūkstančių metų Sachara sudarė jūros dugną. Tą nuomonę ir dabar galima užtikti kai kuriuose rankvedžiuose, tačiau geologai sako, jog ji neturi jokio rimto pagrindo. Iki šiol Sacharą dar niekam nepasisiekė surasti suakmenėjusių jūros gyvūnų kaulų.

Žiūrint į Sacharos topografinį žemėlį, nesunku pastebėti upių sistemos skeletoną. Kai kada net dabar senovės upių vagos pasirodo vandens, kuris vienok greit pranyksta smiltys.

Kad kadaise ten iš tiesų buvo upės, dėlai to nėra mažiausios abejonės. Gana dažnai randama aligatorijų ir krokodilų liekanos. Prie žemės išplovimo daugiausia prisidėjo tropiškos liutys, kurios, reikia manyti, Sacharą gana dažnai siautė. Ledų galybė praėjus, persimainė ir Sacharos klimatas. Pranyko vanduo, o kartu su juo ir tropikų augmenys.

Bet visa tai buvo praeityje. Na, o juk yra sakoma, kad praeitis tai — geriausias mokytojas. Topografija ir dykumos istorija sakyte sako, jog kai kurios Sacharos dalys ateityje gali būti panaudotos žemdirbystės tikslams.

Pusėtinai didelė Sacharos dalis guli žemiau jurgs lygmalos. Kai kurie tad mano, jog ten būtų galima sukurti jūrą. Jūros vanduo, žinoma, garuotų ir sudarytų debesį. Na, o kuomet yra debesys, tai tasyk esti ir lietaus.

Galį atrodyti, jog tos rūšies eksperimentas būtų neįmanomas sunkiai įvykdinamas. Bet taip nėra. Pakaktų išskirti penkiolikos mylių ilgio kanalą, kad užlieti 1,500 ketvirtainiškų mylių žemės plotą. Tuo būdu Sacharą sukurta jūra, kurios vidutiniškas gilumas

siektų maždaug 80 pėdų. Apkaičiuojama, kad tokia jūra arba ežeras galėtų egzistuoti apie pusantro tūkstančio metų, kol neužneštų smėlis.

Nėra mažiausios abejonės, kad toks milžiniškas ežeras suteiktų labai daug drėgmės ir garuojantis vanduo sudarytų debesis. Visas klausimas susiveda prie to, ar iš tų debesų liūtų Sacharą, ar už jos ribų. Į tą klausimą jokio tikslaus atsakymo negalima duoti.

Sumanymas kasti kanalą nėra naujas. Apie tai buvo kalvota ir prieš keletą dešimtų metų. Tačiau praityj tas sumanymas buvo labai sunkiai įvykdomas, kadangi truko tinkamų mašinų. Visai kitoks reikalas yra šiandien. Pravedamas tokio kanalo, kaip apskaičiuoja inžinieriai, visai pigiai atseitų. Todel apie tai rimtai ir galvojama.

Yra ir kitas planas. Kai kurie mano, jog Sacharą yra puštinai didelė požeminių upių sistema. Oazų buvimas aiškiai liudija, kad po žeme yra vandens. Iš oazuose esančių augmenų galima maždaug spręsti, kuo būtų galima paversti Sacharos dykumą.

Apie 1850 m. francūzų inžinieriai pradėjo Alžirioj gręžti šulinius. Pradžioj, galima sakyti, išėjo fiasko, bet vėliau tas darbas buvo gana pasekmingas. Iš šulinių vanduo paprastai išsiverždavo fontanu, kuris kartais išmėsdavo net mažų žuvų.

Francūzų susidomėjimas Sacharos dykuma sako, jog netolimoj ateityj jie bandys ten daryti eksperimentus irigacijos srityje. Tasyk toj dykumoj gal įvyks tokių permajų, apie kurias dabar žmonės ir sapnuote nesusapnuoja. — K. A.

LIETUVOS ŽINIOS

Audros ir liutys Klaipėdos krašte

Nuo pereinio trečiadienio iki vakardienos visame Klaipėdos krašte siautė smarkus šiaurės vėsiulas ir smarkiai lijo. Trečiadienį prasidėjęs lietus tęsėsi be pertraukos 25 valandas. Apie 6 val. vakaro nepaprastai smarkiai lijo. Apie 8 val. vakare kilo vėjas, kurio smarkumas greitai laiku pasiekė 9—10 balų. Vėsiulas ir lietus padarė labai daug nuostolių laukams, daržams. Nuplautieji ir pėdais sustatyti jantai vėjo išnešioti po visas vietas ir lietus sumerkti. Klaipėdos mieste per didįjį liūtį iškrito 100 milim. vandens. Gatvės ir aikštės virto upėmis ir ežerais, kurių gilumas vietomis siekė 1½ metro. Lietus lijo labai dideliais lašais. Mieste žemesnieji butai ir rusiai vandens apsemti. Viesulas išrovė daug medžių, nu-draskė stogų ir nutraukė telefoną ir telegrafo susisiekimą su Klaipėda. Del to ir visos žinios iš Klaipėdos pavėluotos. Žmonių aukų nėra. Juroje ties Nida išmesta ant kranto motorinis laivas ir į pavojingą padėtį buvo pakliuvęs kurluojs tarp Klaipėdos ir Lietuvos bei vokiškų kurortų garlaivis. Nuostoliai padaryti dideli.

Klerikalai apsėdo daktarą

Štai kaip tenka gintis nuo klerikalų: "Liet. Aide" idėtas D-ro Venckuno toks pranešimas:

"Aš esu ne pirmutinis pasaulyje išsiskyręs su žmona ir vedas antrą.

Už žeminimą mano sužadėtinės ir manęs, gydytojo ir net mano įstaigų autoriteto griovimą, "Ryto" redakcija traukiama teisman.

Dr. J. Venckunas."

E. T. A. Hoffman Vertė J. Pronskus

Velnio Elikasyras

(Tęsinys)

Šiame akimirksny tu nešioji savy mūsų nuodėmingos pirmapradės kalnę, kuri kiekvienam galingesniam mūsų dvasios kilmui atidaro gedimo vartus, kur mes neapgalvotai skrisdami lengvai paklystame! — Tas pasisekimas, ta stabmeldiškoji pagarba, kurią tau reiškia lengvamanis, įvairių sąjudžių geidulingas pasaulis, tave apjokino, ir tu dabar matai save pavidale, kurs nėra tavo, o tik yra viena apgaulė, kuri tave vilioja į žudančią prapultį. Grįžk į save, Medardai! — atsisakyk nuo tos beprotybės, kuri tave svaigina — aš, radosi, pažįstu ją! — tave jau ap-leido dvasios ramybė, be kurios nėra randama palaimos. — Leiskis perspėjamas, traukis nuo priešo, kurs tave seka. — Buk vėl tas geras jaunikaitis, kurį aš mylėjau visa širdžia. — Priorui kalbant iš jo akių pludo ašaros; jis pagriebė mano ranką ir greitai ją paleidęs pasišalino, nelaukdamas mano atsakymo. Bet jo žodžiai many tik priešingą jausmą teišaukė; jis paminėjo pasisekimą, tą begalinį įspūdį, kurį aš įsigijau savo nepaprastais gabumais, ir man buvo aišku, kad tik niekingas pavydas iššaukė jo prie manęs nemalonę, kurią jis taip nedviprasmiškai išreiškė. Susiedamas su vienuoliais buvau nebylys ir užsidaręs savy, pilnas vidujinio pykčio, ir visiškai pagautas naujos many įsigalėjusios esybės, galvojau išsistomis dienomis ir bemiegėmis naktimis, kokių būdu galėčiau visa, kas many gimsta, pagauti į žavinįs žodžius ir juos pasakyti miniai. Juo labiau toljau nuo Leonardo ir brolių, juo stipresniais ryšiais mokėjau patraukti į save minį. —

Medardo slopinama prigimtis išsiveržė nenormališkų kompleksų ir jis klejodamas pamatė pats savo sąžinę pikto žmogaus paveikslė

Švento Antano dieną bažnyčia buvo taip pilna, kad reikėjo plačiai atidaryti duris, kad beplustantieji žmonės nors už bažnyčios durų stovėdami galėtų mane girdėti. Niekuomet dar nebuvau kalbėjęs taip stipriai, karštai ir įtikinančiai. Aš, kaip paprastai, šį tą papasakojau iš šios dienos šventojo gyvenimo ir prikergiau dievotus, glilai į gyvenimą rėžiančius išvadėjimus. Kalbėjau apie velnio gundymus, kuriam pirmoji nuodėmė davė galybę vilioti žmones, ir nepastebimai kalbos srovė atvedė mane į legendą apie elikasyrus, kuriuos aš norėjau nupiešti kaip reikšmingą alegoriją. Tik čia besidairydamas po bažnyčią pastebėjau aukštą liesą žmogų, kurs man įstrizai, pasistojęs ant suolo, stovėjo atsiėmęs į vieną kampinį stulpą. Jis buvo kažkaip keistai apsilikęs tamsiai fiolėtinį apsiaustą, kuriame turėjo įvyniojęs skersai viena ant kitos sudėtas savo rankas. Jo veidas buvo išblyškęs, lyg numirėlio, bet jo didelių juodų pastyrusių akių žvilgsnis lyg degantis kalavijas vėrė man į širdį. Mane supurtė neįjaukus bausis jausmas, skubiai nuleidau akis ir visas pajėgas surinkęs kalbėjau toliau. Tačiau lyg nežinomos kerėjančios pajėgos vėromas, turėjau vėl pažvelgti, ir kiekvieną sykį šis žmogus stovėjo savo vietoj sustyjęs, nejudėdamas, į mane nukreipęs savo baisų žvilgsnį. Taip, lyg kartus pasityčiojimas — niekinanti neapykanta reikšė iš jo aukštos raukšlėtos kaktos, iš tų kietai sučiuptų lūpų. Visa išvaizda buvo kažko-

kia baisi — nepakenčiama! — Taip! — tai buvo tas nepažįstamas dailininkas iš šventosios Liepos. Pasijutau lyg ledinių pasibaisėtinų rankų suspaustas — kaktoj išmūšė baimės prakaitas — mano periodai pradėjo kliuti, vis labiau ir labiau pradėjo irti mano kalba — bažnyčioj pakilo šnibždės — murmėjimas — o bausis nepažįstamas vis tebestovėjo pastyręs ir nekrutėdamas, į mane nukreipęs savo sustingusį žvilgsnį. Čia jau beprotyškų nusiminimo pragariškoj baimėj surikau: "A, prakeiktasis! pasišalink! — pasišalink! — aš esu tas pats! — aš esu šventas Antanas!"

Su šiais žodžiais nustoju sąmonės. Kai vėl pakirdau, pasijutau begulįs savo lovoj. Broliis Cirilius sėdėjo greta, mane globodamas ir guodamas. Baisus nepažįstamojo paveikslas gyvai tebestovėjo akyse. Visą įvykį papasakojau broliui Ciriliui, ir juo labiau šis stengėsi mane įtikinti, kad vaiduoklis buvęs vien del įtemptos ir smarkios kalbos įkautusios vaiduoklės vaisyus, tuo labiau jaučiau kartaus susikirtimo ir gallesčio del savo pasielgimo sakykloj. Klausytojai pamano, kaip paskui išgirdau, kad man pamio protas. Jų įtarimą pilnai pateisino mano pastarasis suukimas. Buvau dvasiniai prisilėgtas — sutryptas. Užidaręs savo kambarėly atsidaviau aštriausiai atgailai ir širdingomis maldomis stiprinausi į kovą su gundytoju, kurs man net šventoj vietoj pasirodė, dar begėdiškai pasityčiodamas pasislėpė dievobaimingojo dailininko iš šventosios Liepos paveiksle. Šiaip niekas kitas tokio žmogaus fiolėtiniame apsiauste, sakėsi, nematė, ir prioras Leonardas savo visų pripažintu nuosirdumu atsidėjęs skelbė, kad tai buvęs karštinges priepuolis, kurs mano pamokslą taip nukreipęs ir iššaukęs kalbos sumišimą. Tiesa, aš tebebuvau silpnas ir sergantis, kai po kelių savačių grįžau paprastam vienuolyno gyvenimui. Galiausiai pasiryžau vėl palipti į sakyklą, bet, vidujinės baimės kankinamas, persekiojamas baisaus išblyškiojo vaizdo, vos pajėgiau palaikyti kalbos sąryšį, daug mažiau, kaip kitados, begalėdamas parodyti iškaltbingumo ugnies. Mano pamokslai buvo paprasčiausi, — sustingę — susiskaldę. — Klausytojai apgailestavo, kad aš nustoju iškalbingumo dovanos, jų skaičius vis labiau mažėjo, pagaliau senasis brolis, kurs sakydavo pamokslą pirm manęs ir dabar žymiai geriau už mane kalbėjo, vėl užėmė mano vietą. —

(Bus daugiau)

SKIN ITCHING ENDS

when soothing Zemo is used!

Right from the first touch, antiseptic, healing Zemo takes the itching misery out of mosquito bites, rashes, and many other skin afflictions. Try it also for itching, peeling toes. Bathers and other outdoor folks thank cooling Zemo for relief from sunburn. Douse it on ivy-poisoning. Pimples and dandruff fade when safe, antiseptic Zemo is applied. It instantly eases razor-smart. Always have Zemo nearby wherever you go. Any druggist. 35c, 60c, \$1.00.

MURINE
For **YOUR EYES**
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. 9 E. Ohio St., Chicago

CHICAGOS ŽINIOS

Gaisras padarė milijoną nuostolių

Užperėitą naktį mieste prie E. Michigan ave. ir upės kranto užsidegė "Baby Ruth" saldainių dirbtuvės ir kiti departamentai. Įvyko iš eilės 8 sproginiai. Gaisras beužgesinta tik ateinančią naktį. Nuostoliai siekia milijoną.

Sugryžo iš užsienio

Dr. J. W. Beaudette jau sugryžo iš užsienio, kur praleido tris mėnesius studijoms ir kelionėms ir dabar jau priiminėja pacientus savo ofise 1800 S. Ashland Ave. (virš banko).

Politikieriai pradeda kampaniją

"Varvančiai šlapieji" tikisi gerą pasisekimą

Vakacijoms pasibaigus sujudė abiejų didžiųjų partijų vadai ruošti lapkričio 4 d. rinkimus. Mrs. Ruth Hanna McCormick pradeda prakalbų ratą. Ji turi kiek trubelio su senatoriu Nye, kurs vadovauja senato komisijai, kuri tyrinėja jos kampaniją išleistas lėšas. Mrs. McCormick pasisakė net pasamdžiusi privačius detektyvus pačiam Nye sekti.

Republikonų sausieji yra nepatenkinti Mrs. McCormick neišsistatymu link prohibicijos ir grasiina statyti trečią kandidatą, kurs ar kuri būtų ligi kaulų sausa. Anti-salunų lyga ypatingai smarkauja ir kalba apie statymą McCormick vietoje Mrs. O'Neill.

Demokratų rengiasi ta progą pasinaudoti ir pranašauja, kad jų "varvančiai šlapieji" kandidatai, James Hamilton Lewis ir senatorius ir keli kiti į kitus ofisus tikrai laimės.

Daug žmonių namams ramybė

Atvažiavo Chicagon vienas Marocco "bajoras", kurs neseniai vedė 5 pačias. Pirmas jo žodis buvo: "Jūsų Amerika yra stebėtinai graži šalis, bet turbūt jums labai yra nuobodu su viena pačia. Aš manau, kelios pačios yra geras dalykas namų ramybei. Kur tėra viena žmona, ji gali pasidaryti saumelę ir manyti, kad vyras jai vienai turi atiduoti savo laiką ir dėmesį. Su penkiais pačiomis, kiekviena pasidaro gana nusizėmusi ir stengiasi daryti visą ką galėdama savo vyrui įtikti".

Bet jos gali pradėti pavydėti ir gali susibraižyti, kažkas pastebėjo.

"O, ne, mes Marokoj mokame valdyti pačias. Išlaidinga? O, galbut, bet nenuobodu ir mes mokame išvengti didelių šeimynų. Šale to, tai duoda vyrui prestižą. Viena žmona? O, tai juokinga pasiturinčiam žmogui", manė marokietis.

Šiomet išdeportavo 700 netikusių ateivių

Vakar dieną išvažiavo į New York ir Ellis Island specialus apginkluotas ir šarvuotas traukinys, vežinas 156 svetimtaučius, iš kurių 78 yra iš Chicago gaisro distrikto. Iš Ellis Island jie bus deportuoti į Europą, kiekvienas į savo kraštą.

Traukinys iš 7 sunkiai ginkluotų vagonų atėjo iš pat Seattle, Wash., pakelinių rankodamas deportuojamuosius. Chicago kelintas mėnuo duoda skaitlingiausią deportuojamų

kontingentą. Traukinys kas penktą savaitę važiuoja skersai Amerikos rinkdamas negeistinuosius.

Nuo pirmos sausio iš Chicago jau išdeportuota virš 400, ir laike fiskalinių metų ligi birželio 30 d. viso buvo deportuota 700. Pernai metais tuo pačiu laiku deportuota 450 svetimtaučiai.

Tarpe tų deportuojamų yra didelė dalis kriminalistų, daug nelegaliai atvažiavusių ir apie dešimtis bepročių. Daugiausia jie yra kilę iš pietinės ir vidutinės Europos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos ir Italijos priesakų. Bet ir Lenkija yra skaitlingai atstovaujama deportuojamųjų skaičiuje.

Dar vienas lakunas užsimušė

Curtiss Field aviacijos parodoj jau užsimušė 4 žmonės. Pastutinis buvo žymus lakunas kapit. Page, kurs lėkdamas 207 mylias į valandą krito žemėn ir pats po 4 valandų mirė. Be to Darbo Dieną atsitiko keletas užsimušimų kitose U. S. vietose.

Al Capone ruošia perversmą

Susėkti planai užgrobti darbo unijas, namų administraciją ir miesto valdybą

Įvairios civilės organizacijos, kurios jau kurs laikas kai kovoja prieš gengsterių karaliaus Al Capone užmačius, susėkė Capone ir jo suokalbūninko Red Barker planą paimti į savo rankas Chicago darbininkų unijas. Istorija yra tokia:

Capone senai jau kreipė savo akį į statybos planus ir ateinančius 1933 metus, kada

bus didžioji pasaulinė paroda. Jis ir jo kompanijos padarė keletą pasikėsimų įsiviešpatauti skaitlingose unijose, ypatingai jų skyriuose, kaip tai vežikų, soferių ir ypatingai plumberių.

Planas pradžia buvo toks: Mike Carrazzo, Capone sėbras, turėjo būti įstatytas gatvių šlavikų ir valytojų, licencijų inspektorius ir kt. unijų biznio agentu ir Building Trades tarybos prezidentu. Tas planas būtų pastatęs Capone kaip pajėgą sosto užpakaly, visų unijų veikimo bosu.

Kaip tai pravesti, Capone ir jo sėbras Barkeris žadėjo naudotis praktikišiais būdais, pastatyti pakankamą skaičių ginkluotų banditų balsavimui "peržiūrėti". Bet unijos jo planą pradėjo nujauti dar iš anksto, ir joms pavyko išsiviešpatauti savo žmogų. Tai buvo Capone pirmas smugis.

Capone antru frontu rengėsi užimti Miesto Valdybą (City Hall). Ten buvo siunčiamas jo žmogus Danny Stanton, kurio tikslas buvo užvaldyti city hall klerkų uniją. Stanton yra vienas iš Capone 500 ginkluotų armijos leitenantų. Jam pavyko įsimesti į 130 North Wells gatvės ofisą. Bet miesto piliečių organizacijos pradėjo smarkią kovą sustabdyti raketerių invaziją ir Stanton kol kas sėdi viejoje.

Capone turi savo generalinio štabo būstinę Lexington viešbuty, 22 gatvė ir Michigan ave. Jo leitenantai saugo jėgimus į štabą dieną ir naktį iš kelių pusių, iš vidaus, lauko ir iš gretimų namų.

Automobilių žmogžudystės smarkiai auga

Pereitą sekmadienį dar užmušta 6 žmonės Cook county automobilių netaiklumoje. Užmuš

tųjų skaičius šiame apskrityje per aštuonis mėnesius šiemet jau paaugo ligi 678 žmonių.

Šiomet užmušimų skaičius padidėjo visais 16 nuosimėjų daugiau kaip pernai tokiu pat laiku. Pernai per aštuonis mėnesius buvo užmušta 576 žmonės. Užpernai metais tuo pačiu laiku buvo 656 užmušimai.

Paskutinis, rugpjūčio mėnuo šiemet pasiekė užmušimų rekordą. Užmušta per vieną rugpjūčio mėn. Cook county 116 žmonių. Dar to apskričio istorija tokio skaičiaus nežino.

Mėnesiais užmušimų skaičius, palyginant su pernai metais yra:

	1929 m.	1930 m.
Sausis	60	55
Vasaris	51	87
Kovas	48	69
Balandis	77	81
Gegužis	78	74
Birželis	81	101
Liepos	88	89
Rugpjūčio	93	116
Viso	576	672

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai Turia automobilius visokiems reikams. Kaina piciama

3319 Auburn Avenue CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICH LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvių kuopigijaus. Reikale maldžiū atsiuokti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS: 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvių ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užbaikimui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

BUTKUS Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai 710 West 18th Street Canal 3161

IGN. J. ZOLP Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai

Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct. Telefonas

Cicero 3724

J. Lulevičius GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuvių se visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia velni.

3103 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvių patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklauso prie grajų išdirbystės.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

Lietuvės Akušerės

MRS. ANELIA K. JARUSH Physical Therapy & Midwife Naujoji vietoje

6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252 Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir tt. Moterim ir merginoms patarnauja dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nui-ma kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priemonia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodant mažiausias klaidas. Specialė arda akreipiama mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.

Kainos pigiau kaip kitur. 4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akių Dirbtuvė 756 West 35th St. kansas Halsted St. Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Jei atejote apie savo akis, eik pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL OPTOMETRIST

Laikiniai persikėlė už kampo ir dabar randasi 4660 Gross Ave. Tel. Yards 4317

Dr. JOHN SMETANA

Akių Ekspertas ir priitaikymo akių 1801 S. ASHLAND AVENUE Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas Val. 9:30 ryt. iki 8:30 vak. Seredomis 9:30 iki 12 v. Nedėliomis nėra skirčių valandų. Room 8 Phone Canal 0523

Optometristas

Val. 9:30 ryt. iki 8:30 vak. Seredomis 9:30 iki 12 v. Nedėliomis nėra skirčių valandų. Room 8 Phone Canal 0523

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidson, M. D. 4210 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai rytė; nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street Val. 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 rytė Residencija 6640 So. Marquette Ave. Telefonas Remont 7868

Tel. Drexel 6323

Dr. S. Zmuidzinis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 Dorchester Ave. CHICAGO, ILL.

Valandos: nuo 8 iki 10 rytė ir nuo 6 iki 8 vakare.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH 3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare

Rez. 2201 South Wallace Street

Rez. 6600 South Artesian Avenue Phone Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3343 South Halsted St. VALANDOS: nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M. Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Lietuviai Gydytojai

PRANESIMAS

DR. M. T. STRIKOL LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidare antrą ofisą (su Dr. Lauraičiu — viršų Bielskio-Rakščio aptiekos) po 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Telefonas Prospect 1930.

Senas ofisas toj pčioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820. Rez. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Nedėliomis tik pagal sutartį.

A. MONTVID, M. D. 1579 Milwaukee Avenue, Room 209

Kansas North Ave. ir Damen Ave. Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Tel. Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597 Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENTA Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v. 4608 South Ashland Ave. Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ofiso Telefonas Virginia 0036 Rez. Tel. Ven Buren 6858

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue Valandos 11 rytė iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakaro. Nedėliom nuo 10 iki 12 diena. Namų ofisas North Side, 3413 Franklin Blvd. Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

A. K. Rutkauskas, M. D. 4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai rytė nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Phone Canal 2118 Valandos: 6-8 vakare

DR. A. L. YUSKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted St. Residencija: 4193 Archer Ave. Valandos: 2-4 po piet Phone Lafayette 0098

Dr. A. P. Kazlauskis Dentistas

4712 South Ashland Ave. Tel. Boulevard 7589

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro. Residencija Phone Hemlock 7691

PRANESIMAS

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS Dentistas

Persikėlė į naują vietą po numeriu 1545 W. 47th St.

Saliniai Depositors Banką skersai gatvės nuo Peoples Banką arti Ashland Ave.

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2330

Ofiso valandoms 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlioj pagal sutartį

Phone Boulevard 8483

DR. MARGERIS Gydytojas ir Chirurgas

3421 South Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 val. vakare

Sekmdieniais nuo 10 iki 12

Ivairūs Gydytojai

TIK SUGRĮŽES IŠ EUROPOS

Phone Armitage 2822

DR. W. F. KALISZ 1145 Milwaukee Avenue

Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M. Seredos vakare uždyta

Nedėlioj pagal sutartį

DR. HERZMAN — IŠ RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chiturgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare

Tel. Canal 3110

Residencijos telefonai South Shore 2238 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL Praktikuoja 20 metų

OFISAS 4729 South Ashland Ave., 2 lubos CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DIZOVOS. Moterikiai. Vyriskiai ir Vaikų ligų OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. rytė, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena. Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994

Dr. MAURICE KAHN

4631 South Ashland Avenue Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet. 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12. Rez. Telephone Canal 3202

Ivairūs Gydytojai

GYDO

Kraujo, odos, chroniškas

slaptas ligas vyrų ir moterų, senas žaizdas, ligas rectal

Dr. J. W. Beaudette

Viršų Ashland State Banko

1800 So. Ashland Avenue

VALANDOS: Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10

Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet. Telefonas Canal 0464

Ofiso Tel. Victory 6893 Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas moteriškų, vyriškų, vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3102 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street

Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak. Nedėliomis ir šventadi. 10-12 diena.

Advokatai

K. GUGIS ADVOKATAS

MIESTO OFISAS 127 N. Dearborn St., Room 1111

